

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

5 de septiembre - 5. septembra 1996

LETO (AÑO) LV (49)
Štev. (Nº) 34

MARJAN LOBODA

Hvaliti hočemo vrle ljudi

Govor ob 50-letnici smrti generala Leona Rupnika in sodelavcev

Te dni poteka 50 let od zgodovinskih dogodkov, ki so se godili v zaslužni Sloveniji, skoro leto in pol po končani svetovni vojni. Med tem ko se je osvobodena zapadna Evropa hitro vračala na pot reda in spoštovanja človeških pravic, se je v deželah, ki so padle pod vpliv barbarskega komunizma, izvajal nečloveški teror nad vsemi, ki se niso vdali pogubni ideologiji s premidnako srpa in kladi. Tudi v Sloveniji je prišlo do sramotnega sodnega procesa od 21. do 27. avgusta 1946 na katerem so izrekli naslednje obsodbe: General Leon Rupnik, smrt z ustrelitvijo, dr. Lovro Hacin, smrt z obešenjem, ljubljanski škof Gregorij Rožman, 18 let prisilnega dela, podpolkovnik Mirko Vizjak, 20 let prisilnega dela, dr. Miha Krek, 15 let prisilnega dela. Celoten proces je sramota za slovensko sodstvo; na njem je mrgolelo krivih prič, uradnih laži in poneverb in spremljali so ga sovražni izbruhi naščuvane poulične drhali. Nalašč so ob zavednih in zaslužnih slovenskih vojaških, cerkvenih in političnih predstavnikih, sodili splošno osovražnemu nemškemu SS generalu Roesenerju, s katerim se nobeden od slovenskih soobtožencev ni strinjal ne v ideološkem ne v političnem pogledu.

Komunistična justica je do skrajnosti pokvarjena. Obstojenima Rupniku in Hacinu je vzela življenje, potem pa jih, kakor tudi ostale, na vse načine skušala in še poskuša umazati pred narodom in pred zgodovino. Že samo dejstvo, da ta sramotni proces po 50 letih — in to že po petih letih svobode in demokracije — še ni bil preklican, dovolj pove. Danes ko spricho odkritih brezden, polnih okostij zverinsko pomorjennih žrtev, že ne morejo drugač kot priznati strašen zločin genocida, še ni nobenega vidnega znaka, da bi vrnili dobro ime takrat krivično obsojenim. Posebno imena Rupnika, Rožmana in Hacina so še danes v Sloveniji zaničevana in njihovih posmrtni ostanki še nimajo dostojnega prostora v slovenski zemlji. Ta madež se drži svobodne države in za vsakega poštenega Slovenca je to bolečina.

Iz razdalje 50 let danes gledamo na tedanje ljudi in tedanje dogodke. V teku let so takratni krivični sodniki in njih nasledniki na obtožene nagrmadili kupe laži. Zanimljivo je, da smo zlasti v primeru generala Rupnika večkrat tudi v zdomstvu vede ali nevede primaknili k temu kak kamen. Čeprav so bile na tem mestu in ob podobnih proslavah, za to že javno izrečene besede obžalovanja, je prav, da jih danes ponovimo. General Rupnik ne potrebuje našega opravičevanja, on je onstran tega, mi smo tisti, ki potrebujemo to priznanje za naše duhovno zdravje.

Koliko javnih delavcev, politikov ali narodnih voditeljev je v svoji oporoki zapisalo, kar je napisal slovenski pošteni general Leon Rupnik: „Stopam pred božji stol s prepričanjem, da so Slovenci res sicer najmanjši, pa vendar najbolj vrl in nardarjen evropski narod. V tem narodu je še čvrsto zakoreninjena blagovest človekove-

ga odrešenja, ki jo je zasejal Sin božji: Ljubite svojega bližnjega kot sami sebe! Redke izgubljene duše so samo potrdilo tega, zaradi česar sem srečen in ponosen, da sem Slovenec. Bog živi! Navzlic vsem zanikanjem bo živel večno in mali slovenski narod z Njim in v Njem, dokler mu bo ostal zvest.“ In takemu človeku so sodili kot nemčurju, kot izdajalcu slovenskega naroda in nad takim človekom smo morda tudi mi kdaj zdvomili. Bog nam odpusti!

Ob petnajstletnici smrti je neznan avtor na straneh Tabora zapisal tele besede dr. Hacinu na grob: „Bali ste se za fante in njih usodo in niste mislili na sebe. A fantje mislijo danes in od tedaj na vas. Vsak dan bolj kajti v Vas, gospod upravnik, smo srečali moža, ki se ni ustrašil groženj, ne očitkov, ne blatenj, ampak je korakal po začrtani poti naprej...“ Malo policijskih šefov lahko pričakuje tako pohvalo. Le Slovenija še molči.

Imeli smo katoliškega škofa, ljubljanskega vladiko, ki je sredi vojne in revolucije v ljubljanski stolnici javno izpovedal: „Moja vest je čista. Bog bo na sodni dan našel veliko stvari na moji duši, ne bo pa našel greha izdajstva... Ne glede na grožnje, da me bodo sekali na kose, bom do zadnjega diha govoril in učil: Komunizem je največja nevarnost, najstrašnejša izguba za slovenski narod. Morda vam ne bom več govoril, toda umirajoč bom prosil: Razsvetli Gospod, vse slepe, da bodo spoznali časno in večno nesrečo, ki jo prinaša komunizem. Zanje bom molil. Pripelji jih nazaj, Gospod, nazaj k resnici v božje kraljestvo.“ Dejstvo, da je tak človek v svobodni in samostojni Sloveniji še vedno zamolčan, in je njegov zadnji dom vedno še na tujem, dovolj zgovorno govori o moralnem stanju sedanje slovenske družbe.

Po 50 letih se le mala skupina še spominja, da so takrat slovenski ljudje umirali za ideale krščanstva in slovenstva. Danes, okuženi od potrošništva in uživaštva, že morda ne moremo več razumeti, kako je 66 letni mož, zapuščen, izdan, krivično obsojen od slovenskega vojaškega sodišča, ko je stal pred puškami, ki so jih merili vanj mladi slovenski fantje, mogel še poslednjič zaklicati: Živel slovenski narod!

Prav tako verjetno ne moremo več razumeti, kako je mogel človek, ki se je ves predal službi reda in pravice, kot poklicni policijski častnik in je zavoljo svoje zveste in poštene drže, krivično obsojen stal pod vislicami, še ohranil vero v božjo pravičnost in zaklical rabljem in sodnikom: Živel Kristus Kralj!

Ob teh zgledih junaštva bi se morali tudi še po 50 letih globoko zamisliti. Njim njihove slave nihče in nič ne more odvzeti. Problem smo mi! Mi, ki nas veže obljuba zvestobe istim idealom za katere so oni umrli, ko je zanje prišel čas preizkušnje. Oni nas ne potrebujejo več, mi pa še potrebujemo njihovih zgledov in njihove priprošnje. Oni so ostali zvesti do konca, mi pa smo še vedno v nevarnosti, saj pravi Pismo: Kdor stoji, naj gleda, da ne pade.

Nad. na 2. str.

Zgodilo se je v Sloveniji

OBISK

V ponedeljek, 26. avgusta se je na dnevem delovnem obisku v Sloveniji mudil stalni predstavnik Združenih držav pri zvezi NATO Robert Hunter. Srečal se je z ministrom za zunanje zadeve Kračunom, z obrambnim ministrom Kacinom in z ljubljanskim županom Dimitrijem Ruplom, imel pa je tudi predavanje o ameriških pogledih na širitev Severnoatlantske zveze.

SLOVENSKI UČITELJI IZ ZDA V SLOVENIJI

Ohranjanje slovenstva in stikov z rojaki, še posebej na izobraževalni ravni, je ena od ključnih nalog slovenske države v odnosih v Sloveniji v tujini. To je tudi temeljni namen študijske ekscurzije in strokovnega seminarja, ki sta ju za učitelje slovenskega jezika iz ZDA in Kanade organizirali ministrstvo za zunanje zadeve oz. Urad RS za zamejce in Slovence po svetu, ministrstvo za šolstvo in šport ter Zavod RS za šolstvo in šport, je na novinarski konferenci poudaril državni sekretar v ministrstvu za zunanje zadeve dr. Peter Vencelj.

SLOVENSKA DELEGACIJA NA VOJAŠKIH VAJAH EVROPE

V ameriškem oporišču Sembach v Nemčiji se je začel sklepni del vojaške vaje Combine Endeavor, ki jo je v okviru Partnersstva za mir pripravilo poveljstvo ameriških sil v Evropi. Sklepne dela vaje, katere cilj je zagotoviti povezanost sistema poveljevanja, nadzora, komuniciranja in računalniških povezav sodelujočih držav, se udeležuje tudi delegacija generalštaba Slovenske vojske (SV), ki jo vodi namestnik načelnika generalštaba generalpodpolkovnik Iztok Podbregar.

BOŠNJAKI VOLIJO V LJUBLJANI

V okviru priprav na septemberske parlamentarne in predsedniške volitve v BiH so tudi v Sloveniji organizirane volitve po pošti. Za udeležbo na omenjenih volitvah, ki potekajo od 28. septembra, se je prijavilo 12.300 državljanov BiH.

ZUNANJI MINISTER PRIČENJA Z DELOM

Zunanji minister Davorin Kračun je v četrtek, 29. avgusta na prvi mesečni novinarski konferenci v tej funkciji orisal delo svojega resorja v poletnih mesecih in napovedal nekatere aktivnosti za jesen, med drugim srečanje z italijanskim kolegom

Lambertom Dinijem. Zunanji minister je te dne tudi sprejel predstavnike slovenske manjšine v Italiji. To prvo ministrovno srečanje z zamejci je bilo namenjeno obveščanju in usklajevanju stališč pred obiskom pri italijanskem zunanjem ministru Diniju v Rimu.

PREPOVED KAJENJA

Slovenska zdravniška zbornica je predstavila skupno pobudo evropskih zdravniških združenj za prepoved kajenja in v okviru tega svoj protikadilski poziv slovenskemu letalskemu prevozniku Adria Airways. Ta že razmišlja o prepovedi kajenja na poletih svojih letal.

DRNOVŠEK KOMENTIRA

Predsednik vlade Janez Drnovšek je na prvi popočitniški tiskovni konferenci v petek, 30. avgusta avgustovsko 0,1-odstotno inflacijo označil za „najboljši letošnji dosežek“ in obet za enoštevilčno inflacijsko stopnjo na koncu leta, se zavzel za čimprejšnji datum jesenskih splošnih volitev v državi ter med glavne naloge vlade v prihodnjem obdobju navedel nadaljnja prizadevanja za vstop Slovenije v zvezo NATO in Evropsko zvezo, pri čemer je napovedal skorajšnji vladni sveženj zaščitnih zakonov; o t. i. „Depali vasi“ pričakuje, da bo pravosodje še reklo „svojo zadnjo besedo“, hišno preiskavo pri vodji njegovega kabineta pa je opredelil kot „očiten predvolilni konstrukt in poskus diskreditacije“, zato je od notranjega ministra že zahteval pisno pojasnilo o podrobnostih.

SKD SE PRIPRAVLJA NA VOLITVE

Slovenski krščanski demokrati (SKD) bodo z jesenskimi aktivnostmi začeli 3. septembra, in sicer z delovno klavzuro, na kateri se bodo pogovorili o prioritetah stranke v predvolilnem obdobju, o težah volilnega programa ter o čimbolj dostojni izpeljavi parlamentarnih volitev, je na novinarski konferenci, 30. avgusta povedala glavna tajnica SKD Hilda Tovšak. Dodala je, da je drugi krog posvetov o času izvedbe volitev, na katerega je predsednik RS Milan Kučan povabil predsednike strank, katerih poslanci so v Državnem zboru, za SKD presenečenje, saj menijo, da so stranke že na prvem krogu pojasnile svoja stališča zakonsko določen šestdesednevni rok med razpisom in izvedbo volitev, ki je potreben za volilne kampanje. Tovšakova je dejala, da bodo krščanski demokrati na pogovorih s predsednikom republike predlagali 17. nov. Po STA

Gospodarska statistika

Inflacija v Sloveniji v letošnjem avgustu je bila 0,1%. Cene na drobno, ki so merilo inflacije, so bile avgusta v primerjavi z julijem v povprečju višje za 0,1%, v primerjavi z istim mesecem lani pa za 10,3%. Cene življenjskih potrebščin so bile avgusta v primerjavi z julijem v povprečju nižje za 0,6%, v primerjavi z lanskim avgustom pa za 10,4%.

Po zadnjih statističnih podatkih se je blago pocenilo v povprečju za 0,2%, cene

storitev pa so bile višje za 1,2%. Največji porast cen pa je bil v skupini najemnina ter v skupini higiena in nega zdravja, in sicer za 1,3%, kot tudi v skupini gorivo in energija, kjer so bile cene višje za 0,6%.

Drugi ugodni pokazatelj gospodarskih gibanj je statistični podatek o industrijski proizvodnji v juliju, ki je bil julija letos za 5,8% večji kot junija in za 6,2% večji kot julija lani.

Po STA

Janša protestira

Predsednik Socialdemokratske stranke Slovenije (SDS) Janez Janša je v odprtem pismu dne 30. avgusta premieru Janezu Drnovšku in Liberalni demokraciji Slovenije zahteval, da premier nemudoma popravi krivice, ki so bile storjene po krivem obdolženem pripadnikom ministrstva za obrambo; ti so bili na podlagi lažne politične obsodbe iz Drnovškove ocene primera Depala vas odstranjeni s poveljniških položajev, degradirani, premeščeni ali odpuščeni iz služb Slovenske vojske. Temeljno javno tožilstvo v Ljubljani je 20. aprila 1994 ovrglo Drnovškovo obrazložitev predloga za Janševo razrešitev, ki jo je premier 24. marca 1994 poslal državnemu zboru, tudi iz mnenja sekretariata za zakonodajo in pravne zadeve državnega zbora, izdanega 6. aprila letos, po Janševem mnenju izhaja, da je obstoječa zakonodaja marca 1994 omogočala ministrstvu za obrambo izvedbo vseh ukrepov, ki so bili uporabljeni proti

registriranemu policijskemu vohunu Milanu Smolnikarju. Tudi skupina državni tožilcev z Državnega tožilstva Republike Slovenije je v sklepu 26. junija zavrnila ovadbe ministrstva za obrambo, ki so sodelovali v akciji v Depali vasi, češ da v tem primeru ni prišlo do prekoračitve pooblastil, kaj šele do nezakonitega posega v civilno sfero.

Janša meni, da iz vseh teh presoj in sklepov izhaja, da je Drnovškova obrazložitev nedvoumno in jasno ovržena, zato pričakuje, da bodo po končanih postopkih krivice popravljene. Od Drnovška pa prihaja le zgovoren molk in neukrepanje, funkcionarji LDS v medijih pa javno napadajo ustanove, ki so zakonito odločale v konkretnih zadevah, ali grozijo z zamenjavo državnega tožilca dr. Drobniča, ki mu štejejo v slabo poleg domobranstva itd. tudi zavrnitev tožbe ministrstva za obrambo proti Janši v primeru „Depala vas“.

Novi gospodarski sporazumi

SLOVENIJA — POLJSKA

Poljskega predsednika Aleksandra Kwasniewskega je med dvodnevni obiskom v Sloveniji (27. in 28. avgusta) spremljala delegacija poljskih gospodarstvenikov. Poljski predsednik in gospodarstveniki so se sestali s predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije in slovenskih podjetij. Slovenska podjetja je med drugim najbolj zanimalo vprašanje certificiranja oziroma testiranja slovenskih izdelkov, ki se pojavljajo na poljskem trgu.

Blagovna menjava med Slovenijo in Poljsko je lani znašala 142 milijonov dolarjev in če se bo v drugi polovici tega leta nadaljevala z enakim tempom kot v prvih šestih mesecih, bi lahko letos znašala 200 milijonov dolarjev. Pospeseno gospodarsko sodelovanje je posledica polnopravnega članstva Slovenije v CEFTI in številnih podpisanih sporazumov med državama. K boljšemu gospodarskemu sodelovanju sta prispevali še predstavitelji slovenskih podjetij lani v Poznani in letošnja predstavitev poljskega gospodarstva v Ljubljani.

SLOVENIJA — MADŽARSKA

Ministra za promet in zveze Slovenije in Madžarske, Igor Umek in Karoly Lotz, sta v torek 27. avgusta v Moravskih Toplicah podpisala meddržavni sporazum o mednarodnem kombiniranem transportu in memorandum o vzpostavitvi neposredne železniške povezave. Po načrtih naj bi na slovenski strani zgradili 24,5 km železniške proge na relaciji Puconci — Hodoš, okrog 16 km proge pa na madžarski strani. Stroški izgradnje slovenskega dela proga so ocenjeni na 10 milijard dolarjev, madžarskega pa na 14 do 15 milijard forintov. Predvideno je, da naj bi progno začeli graditi prihodnjo pomlad, leta 1998 pa naj bi vlak že začel

voziti po novi progi med Slovenijo in Madžarsko. Državi zdaj nimata neposredne železniške povezave, povezani sta preko sosednje Hrvaške.

SLOVENIJA — UKRAJINA

Slovenija in Ukrajina sta v sredo, 18. avgusta sklenili krovni sporazum o gospodarskem in trgovinskem sodelovanju. V imenu slovenske vlade je sporazum podpisal minister Janko Deželak, v imenu vlade Ukrajine pa veleposlanik v RS Dmitro Tkač.

Ukrajine ni med največjimi trgovinskimi partnericami Slovenije, saj letni obseg blagovne manjave znaša le okoli 40 milijonov dolarjev. Vendar pa se trgovanje med državama iz leta v leto veča.

Po STA

UMAZANI DENAR

V Sloveniji naj bi po podatkih urada za preprečevanje pranja denarja v letu in pol oprali za deset milijard dolarjev umazanega denarja, napovedanih, vendar neuresničenih transakcij pa naj bi bilo še za šest milijard dolarjev. Zaradi pranja denarja v Sloveniji še nihče ni bil obsojen in verjetno še zlepa ne bo, saj so postopki dolgotrajni, sodišča pa imajo polne roke dela še s primeri gospodarskega kriminala iz leta 1987.

Iz igralništva se je preselilo v bančništvo, menjalništvo in poslovanje z vrednostnimi papirji. Uradniki, ki si prizadevajo proti pranju umazanega denarja, tudi opozarjajo naivne Slovence, naj bodo izjemno previdni pri „ugodnih“ ponudbah iz Nigerije in „ugodnih“ posojilih, pri katerih se je opeklo že na tisoče Slovencev.

Hvaliti hočemo ...

Nad. s 1. str.

Ob proslavi petnajste obletnice žrtev, katerih se tudi danes spominjamo, je pok. msgr. Orehar v pridigi povedal: Spoštljiva hvaležnost — pieteta — zahteva, da mislimo in molimo za nje, ki so žrtvovali sebe in svoje življenje za nas. Sv. pismo v Sirahovi knjigi pravi: Hvaliti hočemo vrle ljudi, naše očete. Bili so slavni ljudje v svoji moči, svetovalci z vso svojo razumnosti. Njih pravična dela se ne pozabijo.“ Ne mislimo pri njih samo zadnje, ko so darovali svoje življenje, mislimo na delo, ki so ga naše žrtve opravile tekom desetletij po naših or-

ganizacijah, ko so gradili med Slovenci katoliško miselnost, ki je bila soliden temelj našega odpora proti brezbožnemu komunizmu... Ohranimo med seboj popolno solidarnost, v vsem pozitivnem drug drugega podpirajmo, kar nam ustvarja največjo odporno moč; vsako razkrajanje pa vzbuja odobravanje na nasprotni strani.

Po 50 letih so tudi še vedno veljavni pozivi gen. Rupnika vsem Slovcem: Slovenci, združite se! Opustite vsako nepotrebno ljubosumje... Strnimo sile, pripravimo voljo, zaupajmo v božjo pomoč, bodimo enotni, zasledujmo samo koristi naroda...!

Slava našim junakom!

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Zadnje dneve so se dogodki odvijali s tako naglico, da jim je bilo kar težko slediti. To ne velja le za opazovalce ali za splošno publiko, marveč celo za same igralce te drame, ki ne dohajajo več izrednega ritma, ki ga celotnemu dogajanju daje predsednik Menem. Poglejmo.

UDAR NA UDAR, IN BREZ ODMORA

Pred dnevi je gospodarski minister pripravil, in vlada poslala v parlament, skupek novih davčnih odredb. Med temi je bila tudi podražitev raznih goriv, zlasti gasoila, s to posebnostjo, da ves izkupiček te podražitve pobere zvezna vlada za socialni fond, province pa od teh davkov ne bodo dobile ničesar. To je bil trd oreh za peronistične poslance, ki so le s težavo pristali na dejstvo, da bodo morali voliti ta zakon. Problem je bil tudi za guvernerje, ki morajo gledati kako predsednik po svoje suče davčno politiko na področjih, na katerih so sicer soudeležene tudi province.

Omenjeni zakoni še niso prodrli v kongresu. Doslej je vlada dobila le obljubo od vodstva peronistične parlamentarne skupine, da jih bodo poslanci potrdili, a z nekaterimi spremembami ali dodatki. Med te dodatke spada namen poslancev, da povečajo „davek na bogastvo“ s sedanjih 0,5 odstotkov na 1 odstotek. Vendar bo vsekakor težko to izvesti, ker ima vladna stranka v kongresu nenehne probleme, da doseže lasten kvorum, ko opozicija te osnutke, in marsikatero drugo, nenehno bojkotira.

Da je bila mera težav polna, pa je predsednik že izjavil, da bo vložil svoj veto tem dodatkom, in da bo dosegel, da bo zakon tak, kakršnega je on poslal v odobritev. Res je, da so poslanci itak pričakovali, da v senatu spremene del njihovih „popravkov“, a nekaj je, če do teh sprememb pride po normalni poti, drugo pa je predsednikov veto. V kongresu se je ob teh napovedih, dvignilo mnogo prahu in opozicija se je s tem hitro okoristila.

Ko pa se še ni pomirilo vodovje spričo davčne zakonodaje, je predsednik že izvedel novo ofenzivo, to pot na delavskem področju. Medtem, ko nekateri sektorji vlade skušajo na vsak način preprečiti stavko, ki jo napoveduje skoraj enotni sindikalizem, je predsednik na zborovanju podjetnikov v obmorskem mestu Mar del Plata napovedal globoko reformo delavske zakonodaje. V to reformo spada vrsta ukrepov, ki jih je sicer Menem že večkrat omenjal, a jih doslej nihče ni konkretno predložil v odobritev. Menem je izbral najbolj kočljiv trenutek v napetem razmerju med vlado in sindikati, da je zadal še ta udar. Kako pa mu bo igra uspela je pa drugo vprašanje.

VEDNO DALJE OD PERONA

Dejansko je v peronizmu prišlo do pomembne točke. Mnogokrat je sicer Menem že globoko spremenil način delovanja, ki je bil lasten peronizmu. A če upoštevamo, da je „justicializem“ takorekoč gibanje, katerega bistveni smoter je bil blagostanje delavstva, moramo priznati, da je sedanji predsednik načel spremembe samih korenin. Bistvo sedanje delavske zakonodaje so kolektivne konvencije, po katerih se sindikalna vodstva pogajajo s podjetništvom o delavnih pogojih, plačah, itd. Ti konvenciji, ki izhajajo iz leta 1953, so neke vrste dogma peronističnega sindikalizma. Upali so se ga dotakniti le vojaški režimi, a vedno je zmagal sindikalizem, in „paritetne komisije“, kot jih imenujejo, so vedno prišle nazaj v javno.

Pod peronistično vlado, leta 1973, so jih trenutno odpravili, vsled „socialnega sporazuma“ med vlado, sindikati in podjetniki. A sindikati so tedaj, pod Peronovim vplivom, pristali na to „odpoved bistvenih

pravic“. Seveda, stanje je trajalo le do leta 1975, ko je bilo znova podpisanih nešteto konvencijev.

Ta delavska zakonodaja ima razne bistvene točke, in dejansko je predsednik napovedal odpravo večine izmed njih. Ena glavnih je ta zadeva konvencijev, na kar predsednik predlaga, da naj se pogajanja ne vršijo splošno za celoten sindikat, marveč za vsako podjetje posebej, ali celo posamezno z vsakim delavcem. Sindikati trdijo, da je s tem konec „kulture solidarnosti“, ki da je bistvo vsakršnega sindikalizma, in da se zaide v kult individualnosti, ki bo pomenil konec organiziranega delavstva. A predsednik je že obljubil svoje, in sedaj se bodo dogodki razvijali naprej.

Kako se bodo razvijali je pa drugo vprašanje. Jasno je da, če ima vlad težave z davčnimi zakoni, jih bo imela še več z delavskimi. Prvič, ker je v kongresu še nekaj poslancev sindikalnega izvora, ki nikakor ne bodo soglašali s temi predlogi, in dejansko vlada sploh ne bo mogla doseči kvoruma. Potem pa še, ker v sami stranki ni soglasja s temi ukrepi. Ne smemo pozabiti, da buenosaireški guverner Duhalde dejansko nadzira velik del poslanskih mandatov ter ima izborno razmerje s sindikalnimi vodji. In on je že izrazil svoje nezadovoljstvo spričo teh sprememb. To je še toliko bolj razumljivo, ker se senator Cafiero vedno bolj zavzema za „povratak v peronizem“, istočasno ba se bliža bivšemu tukumanskem guvernerju Ortegi, ki se istotako poteguje za predsedniško kandidacijo. Sploh pa je v parlamentu veliko nejevolje, češ, voliti moramo stvari, s katerimi ne soglašamo. Govorilo se je celo o umiku sedanje ga vodstva vladnih parlamentarnih blokov v senatu in v poslanski zbornici, ki ne morejo več doseči enotnega nastopa vladnih poslancev.

KAKO PA S KAPITALOM?

Svočas, ko je predsednik Menem podvzel prve ukrepe globokih gospodarskih in socialnih sprememb v državi, je bilo precej norčevanja spričo dejstva, da so peronisti pričeli opuščati petje druge kitice svoje himne. Ta kitica namreč opeva slavo Peronu, ker se je „boril proti kapitalu“. Po teh letih Menemove vlade, se je tradicionalno petje peronistične himne sploh opustilo na vladnih nastopih. Ostala je le še kot folklor na pesem na sindikalnih shodih, kjer pa je zadnje čase zadobila nov prizvok, in seveda nov smoter, kjer je osporavana druga kitica znova prišla v veljavo.

Sindikati trdijo, da jim pač ne preostane drugega, kot frontalen spopad z vlado. Nova delavska zakonodaja, ki jo predlaga Menem, dejansko pomeni konec sindikalne moči in sindikalne oblasti. Zato se znova slišijo klici po protestnih ukrepih, ki da jih bodo podvzeli čim izvolijo novo vodstvo v CGT, ki da bo, po dveh letih sporov, znova enotno. To pomeni, da se bo uporna MTA znova združila s celoto, in bo ob strani ostala le levičarska CTA, ki pa bo itak podprla vse, kar diši po upor in po borbenih ukrepih.

Kako si predsednik zamišlja bodočnost, je neznanka. Dvom raste v samem osrčju vlade, kjer vidni predstavniki trdijo, da predsednik ne gleda na celoten položaj preveč realno. Mnogokrat se dogaja, da tudi v javnih izjavah ministri trdijo eno, predsednik pa drugo, kar seveda ni preveč pozitivno za celotno stvar. Dejansko je videz, da je predsednik vedno bolj osamljen na svojem položaju. Odkar je Bauzá pustil mesto koordinacijskega ministra, Cavallo pa odšel od gospodarskega krmila, je teža celotne vladne politike padla na njegova ramena. Vprašanje je, ali bo temu bremenu kos, ne da bi ga obup pritiral v slepo ulico.

DR. LUDVIK ČANŽEK, LJUBLJANA

Pod komunizmom nam je bilo boljše!

Ko sem sodeloval pri zbiranju podpisov za referendum za direktne volitve poslancev, so me zaprepastile izjave številnih ljudi: „Pod komunizmom nam je bilo boljše kot sedaj v kapitalizmu“. Po zunanjem videzu so bili to simpatični, skromno oblečeni in preprosti ljudje, katerim pa se je na obrezu poznalo, da niso deležni Drnovškove zgožbe o uspehu.

Gornja trditev je bila v popolnem nasprotju z mojimi izkušnjami, ki sem jih nabral, ko sem 21 let živel v socializmu in 30 let v kapitalistični Švici. Kmalu sem ugotovil, da imajo ti ljudje vendarle prav, kajti v Sloveniji gre za kapitalizem, kot ga je pred 150 leti opisal Marx. Po definiciji kapitalizma, ki je veljala v Sloveniji v znanosti in praksi do pred kratkim, temelji ta na izkoriščanju človeka po človeku in oduševskih obrestih, povzročajo brezposelnost, bedo delavcev, kmetov in delovne inteligence; ker je poln notranjih nasprotij, je podvržen krizam in je obsojen na neogibni propad.

V Evropi pa se 1989 ni zrušil kapitalizem, kot je to napovedovala Marxova teorija, klavrno končal je le njegov tekmeč socializem. Kot je 1990 zakasnjeno prišlo do zloma socializma tudi v Sloveniji, so se takratni oblastneži hitro prelevili, uvedli po šili razmer tranzicijo in začeli graditi kapitalizem po receptih iz partijskih učbenikov. Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Slovenija je dobila pod Kučanom kapitalizem najsurovejše oblike, torej brezposelnost, bedo nižjih slojev, oderaške obresti, krimi-

nal, korupcijo in končno brezpravno državo, kjer je sodstvo blokirano in neaktivno. V tem sistemu lahko postane nekdo npr. milijonar v markah, če ukrade (divje lastninjenje) npr. tisoč delavcem po tisoč mark! Delavci; kmetje in delovna inteligenca, katera je nekoč zastopala Kučanova avantgarda, gredo v vedno večjo bedo.

V politiki je Kučan ukrepal od 1990 dalje po Leninovem navodilu: En korak nazaj in dva naprej. Korak nazaj — sestop z oblasti — je bil le navidezen, dva naprej pa sta volilna prevara z Jelinčičem 1992 in osvojitve vseh štirih vej oblasti: zakonodajne, izvršilne, sodne in medijske (agitacija za oblastneže, cenzura za ljudstvo).

Pravi kapitalizem, t.i. tržno gospodarstvo pa se je v zadnjem stoletju zelo počlo-večil, postal je znatno socialnejši kot je bil za časa Marxa. Kot primer navajam tipično kapitalistično državo Švico, ki jo poznam, ker sem tam živel. Brezposelnosti je okoli 4%, kriminal in korupcija sta izjemni in ne pravilo kot v Sloveniji, ker ju uspešno preprečujeta in preganjata politično neodvisna sodna oblast in mediji. V Švici tudi ni samovolje in norčevanja iz ljudske volje; kar se pri nas počenja npr. z referendumom, je tam nepojmljivo. Kapitalisti investirajo dobiček v proizvodnjo in ustvarjajo nova delovna mesta, pri nas gre ljudsko premoženje po skrivnih kanalih v udbomafijske kase v varni tujini, ali pa ga uporabljajo za donosen uvoz oz. za finančne posle z oduševskimi obrestmi. Švicarske šole so

	bruto družbeni produkt			inflacija		brezposelnost	
	1994	1995	1996	1995	1996	1995	1996
Slovenija	4,9	3,5	3,0	12,6	11,0	14,5	11,0
Češka	2,6	4,8	5,2	9,1	8,5	2,9	3,0

ROMANA DOBNIKAR ŠERUGA; Delo, 27. julija (okrajšano)

SLOVENC V ARGENTINI

Skrb za izseljence po svetu in pospeševanje njihovih stikov z domovino sta zapisana v ustavi, država pa to skrb vsako leto ritualno izrazi z organizacijo izseljenskega piknika in občasnim vljudnostnim obiskom kakšnega predstavnika izseljencev, v volilnem letu pa se nanje kot na vir nekaj dodatnih tisoč glasov spomnijo še nekatere politične stranke.

Ob navadnih dneh pa so Slovenci po svetu obrobna tema; Slovenci v Sloveniji komajda vemo, koliko jih je in kje živijo (nekaj slišali o Clevelandu kot ameriški Ljubljani, pa o Slovencih, ki kopljejo opale v Avstraliji, morda nam je znano še ime Balantiča, zamolčanega pesnika politične emigracije v Argentini). Z njimi se po „uradni dolžnosti“ ukvarja precej inštitucij, pri zunanjem ministrstvu Urad za Slovence po svetu, Slovenska izseljenska matica (Ta ni državna ustanova! Op. ur.), Inštitut za slovensko izseljenstvo pri Sazu, med nedržavnimi ustanovami pa Svetovni slovenski kongres, izseljensko društvo Slovenija v svetu (ustanovili so ga slovenski povratniki iz Argentine), Katoliško središče za izseljence, pa oživljena Rafaelova družba, ki je bila konec prejšnjega stoletja prva izseljenska organizacija. Kljub temu je v vedenju o slovenski diaspori še veliko sivih lis; nimamo na primer dovolj celovitega in poglobljenega vedenja o politični emigraciji, pa kakšnega „izseljenskega imenika“, iz katerega bi se dalo najti potencialne kandidate za gospodarsko, kulturno ali znanstveno sodelovanje.

Tudi ocene o tem, kako velika je slovenska diaspora, so različne. Odvisne so od tega, koga sploh štejemo za slovenskega izseljenca, zlasti do katerega kolena upoštevamo potomce izseljencev in ali mednje preštejemo tudi tiste, ki smo jim nekoč rekli „zdomci“ ali delavci na začasnem delu v tujini, pa v resnici vse bolj postajajo izseljenci. Po podatkih iz arhivov Inštituta za slovensko izseljenstvo je na primer konec sedemdesetih let v ZRN živelo med 50 in 60 tisoč slovenskih izseljencev, na francoskem severozahodu in beneluškem Limburgu pa 20 tisoč Slovencev. Sicer pa Slovence najdemo v malodane vseh evropskih državah. Nadalje je slovenska diaspora v ZDA številčno ocenjena na četrto milijona (na vzhodu 65.000, na območju Ohia 47.000, na zahodnem in osrednjem jezerskem območju, ki zajemata države Illinois, Indiana, Wisconsin, Michigan, Minnesota 88.000, zahod ZDA 49.000). V Kanadi živi 40 tisoč Slovencev. V Latinski Ameriki je največ Slovencev v Argentini - 30 tisoč, v Avstraliji med 25 in 30 tisoč. Vsota je med 415 in 425 tisoč ljudi, vendar se v publicistiki običajno navaja podatek 360 tisoč.

Okoli leta 1900 se v ZDA že pojavi prva generacija v Ameriki rojeni potomcev.

Prva svetovna vojna in nato uvedba kvot leta 1921 sta skoraj povsem zaustavili množično priseljevanje v ZDA. Zato se je več naših ljudi podalo v Kanado in Južno Ameriko, v Kanado predvsem iz manj raz-

Srečanje treh Slovenij na Sv. Višarjah

V nedeljo, 4. avgusta, se je na Sv. Višarjah zbrala res lepa množica Slovencev iz Slovenije, zamejstva in zdomstva.

Po napovedanem programu so že v jutranjih urah mladi in pogumni peš priromali k Materi božji. Ob 11.30 se je začelo v Slovenskem domu, poimenovanem po zaslužnem domačinu Lambertu Ehrlichu, predavanje pisatelja Zorka Simčiča o narodnosti in krščanstvu. Izhodišče sta mu bila Slomškova misel in papežev obisk v Sloveniji. Predavanje je bilo zelo zanimivo, izčr-

med najboljšimi na svetu, toda profesor je plačan boljše kot inženir v industriji! Delavec zasluži do desetkrat več kot v Kučanovem kapitalizmu, si lahko privoščijo dopust in avto, mnogi si zgradijo lastne hiše.

Da je tradicija lahko uspešna, če je pod pravim vodstvom, dokazuje Češka. To državo ne vodita dolgoletna komunistična Kučan in Drnovšek, ampak komunistični zapornik Vaclav Havel in prepričan demokrat Vaclav Klaus. Zadnji statistični podatki dunajskega inštituta za mednarodne gospodarske primerjave WIIW (Neue Zürcher Zeitung, 13.7.96) nam pokažejo, da je zgodbna o uspehu doma na Češkem, za Slovenijo velja le pravljica o uspehu. Poglejmo številke, ki v procentih izražajo spremembe glede preteklega leta oz. stopnjo inflacije in brezposelnosti (glej levo).

Izhodišče je bilo 1990 za Češko težko, saj je bila orientirana na vzhod, dočim je Slovenija že dobro delovala na zahodnih tržiščih. Kljub temu se dviga prirastek bruto družbenega produkta na Češkem, v Sloveniji pa pada.

Kaj je torej nauk zgodbe? Zamenjati bi morali državne, politične in gospodarske voditelje in se tako približati češkim razmeram. Tako bodo Slovincem prišli boljši časi.

no in poglobljeno, saj je predavatelj natančno analiziral aktualne probleme v zvezi z zgodovino in pojmom slovenstva ter pespektivami za bodočnost. Svoje razmišljanje je optimistično sklenil s papeževim spodbudnim stavkom „korajža velja!“

Sledil je spominski govor o osebnosti in delu msgr. Vinka Žaklja, ki je letos spomladi tragično preminil v Belgiji. Msgr. Žakelj je bil duša in glavni pobudnik srečanj na Sv. Višarjah in kot izseljenski duhovnik utrjeval predvsem v zdomstvu krščansko in slovensko zavest.

V do zadnjega koticčka natrpani višarski cerkvi je pred sveto mašo Jožko Kragelj, letošnji upravitelj svetišča, na kratko osvetlil zgodovino te božje poti in poslikave znanega umetnika Toneta Kralja.

Opoldne se je začela slovesna maša, ki jo je vodil škof dr. Jožef Smej ob somaševanju številnih duhovnikov. V svoji pridigi je škof povezal misli predavatelja Simčiča z nauki A. M. Slomška in sv. očeta. Obred sv. maše in prej kulturno srečanje je povezoval in vodil prelat Ignacij Čretnik iz Pariza.

Med mašo so pevski zbor in navzoči navdušeno prepevali Marijine pesmi; ob koncu maše je zadonela še *Marija skozi življenje*.

Sledila je vesela družabnost za cerkvijo ob glasnem petju in zvokih harmonike. Med nepregledno množico je bilo videti večjo skupino abiturientov iz Argentine in Kanade, ki so bili na počitnicah v Sloveniji. Med mnogimi uglednimi gosti naj omenimo le predstavnike matične domovine, in sicer diplomata Andreja Capudra, Petra Venclja in Janeza Janšo. Prisotni so bili tudi vidni predstavniki zamejskih Slovencev.

Po Novem glasu

MOČ STARIH RAZKOLOV

S prvimi demokratičnimi volitvami leta 1990 in slovensko osamosvojitvijo leto dni kasneje bi morali odpasti vsi zadržki, ideološki in drugi, za ločevanje med izseljenci. Temeljno načelo urada za Slovence po svetu je, da na načelni ravni ne sme biti nobene ločevanja, s katerimi slovenskimi izseljenci bomo imeli stike, poudarja dr. Peter Vencelj, državni sekretar za Slovence po svetu in zamejstvu, in v isti sapi priznava, da se „to načelo prijema počasi in da čisto na vseh koncih še ni prisotno in zaupanje ni vzpostavljeno“.

Da staro nezaupanje in zamere niso pozabljene, se je pokazalo tudi 6. julija, ko je bil na isti dan poleg uradnega izseljenskega srečanja v Postojni, ki ga je pripravila Slovenska izseljenska matica, v zavodih sv. Stanislava tretji tabor Slovencev po svetu, izseljenskega društva, ki se vse bolj uveljavlja kot alternativa Slovenski izseljenski matici za vse tiste, ki ji ne morejo odpustiti, da je nekdanji „imela isti računalnik z Udbo“ in „ima še vedno istega tajnika kot za časa komunizma“. Polarizacija je bila simptomatična: medtem ko se je v Postojni odvijala klasična folklorna prireditev, kar je občajna kulturna ponudba slovenske države izseljenstvu, je bila v Šentvidu prevladujoča tema okrogla mize pritoževanje nad demokracijo v Sloveniji, nepravno državo.

Nadaljevanje prihodnjic

XXVII. Pevsko-glasbeni večer SDO-SFZ v Slovenski hiši 17.8.96

Sobotni Pevsko glasbeni večer je bil lep dogodek; brez pretiravanja lahko rečem, da je bil slavospev pesmi, slovenstvu, lepoti, mladosti.

Vse je bilo skrbno pripravljeno, vse izvedbe so potekale brezhibno, nekaj letih pa je bilo kar izjemnih, antoloških, enkratnih. Škoda, da ni nihče smel.

Ne bom razčlenjeval nastopajočih posamič, nisem za to poklican. Trdim pa, da je bil večer zelo kakovosten in zato razveseljiv in nas je resnično obogatil. Lahko je žal tistim, ki so festival opustili iz kakih predsodkov.

Na sporedu je bilo osem nastopov, tem se je pridružil še gost iz Bariloč: tako smo slišali štiri soliste (s spremljavo), dva zbor, en oktet, en kvintet ter skupino rock. Predsednica Veronika Vivod je v pozdravnih besedah izrazila željo, „da vsak zapoje pesem — najlepšo!“ in „da bodimo kakor zbor — različnih glasov, ki poje skupno melodijo“. In tako je bilo: vse lepo ubrano, vse je „oznanjalo veselje in ljubezen“. Ko smo prisluhnili lepoti, smo se nastanili „v srcu življenja“. (Navedbe iz govora).

Ne bi bilo pravično ocenjevati vse nastopajoče z istim merilom; „šopek je bil različnih barv“; zgoj ljubiteljske skupine, potem študirajoči — nekaj pa že poklicnih in diplomiranih glasbenikov. Seveda se to pozna!

Vse pa družijo ljubezen do glasbe, do naše pesmi, do naše skupnosti. V tem oziru so bili vsi nastopajoči odlični. Posredovali so nam, sadove svojega prizadevanja, svoje ljubezni, kar vsebuje mnogo časa, vaje, urejenost, odpovedi, tudi žrtve.

Še ena razveseljiva ugotovitev se nam ponuja. Kar očividno je napredek iz leta v leto pri tistih, ki so habitué na teh festivalih: pevcev, zborov, instrumentistov. To je

najdragocenejše: rastejo, zorijo, izpopolnjujejo se! To nam vliva novo upanje. Skoro bi smeli trditi, da se tretja generacija bolj uveljavlja — vsaj v nekaterih panogah — kot se je druga. Morda zato, ker ima več možnosti za študij, za strokovni pristop k raznim poklicem.

Naše čestitke organizatorjem festivala za tako lep uspeh, naša zahvala vsem nastopajočim in (njihovim) sodelovalcem, naš poklon napovedovalcu, ki je poskrbel — mimogrede — tudi za dobro voljo, saj je s finim humorjem izzval dosti smeha. Pripomogel je k veselemu razpoloženju.

Dovolite mi za konec globoko misel predsednice Veronike:

„Samo ljubezen nas zares osrečuje. Iz tega, koliko smo mladi srečni, smemo sklepati, koliko je ljubezni v nas. Iz sreče, ki jo izžarevajo naše družine, smemo sklepati, koliko se njeni člani ljubijo. Iz sreče, ki jo odsevajo naša srečanja, smemo sklepati, koliko se med seboj ljubimo in kako je naša skupnost žarišče, kamor se mladi zatekamo, se spoznavamo, kujemo nova prijateljstva in iščemo skupne življenjske poti.“

Sobotno srečanje je nedvomno izžarevalo srečo. Dokazuje torej, da naša mladi na ustvarja iz ljubezni in tudi medsebojni ljubezni.

Občinstvo je bilo vseskozi navdušeno in je to tudi veselo izražalo. Upam, da so nastopajoči zaznali predvsem to, ne pa dejstva, da nas je bilo malo, premalo za takó lépo prireditev. Mladi ustvajalci bi zaslužili bolj strnjene vrste v dvorani kot dokaz, da z njimi čutimo in jih podpiramo.

Vir

Foto:
Marko Vombergar

Gost iz Bariloč Milan Magister

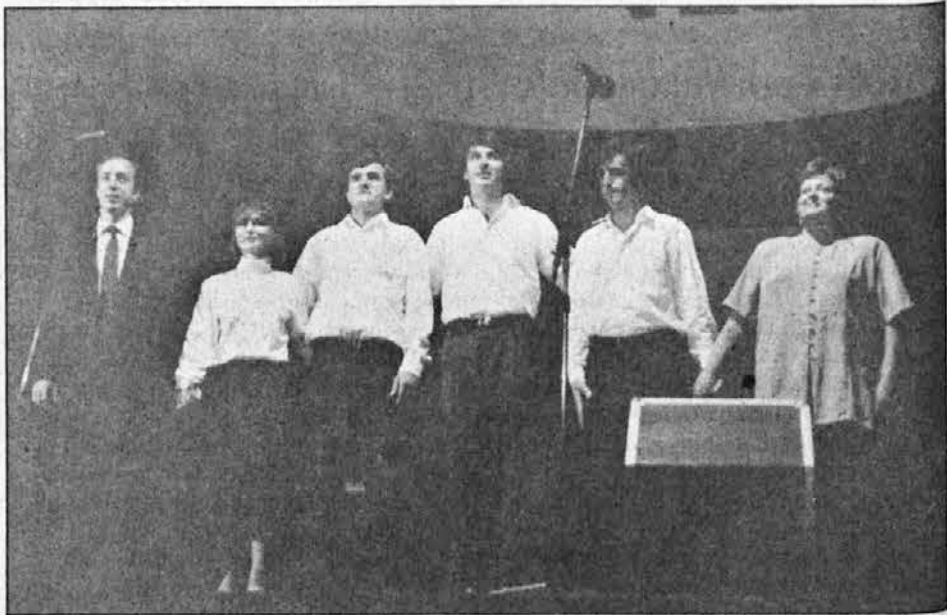
Solist Bogdan Magister

Skupina Rock & Polka: Ivan Vombergar, Pavel Eriavec, Franci Grili in Pavel Selan.

Skupina ARS, vodi Nancy Selan

Ani Rode, Cvetka Kopač in Matej, Luka in Matija Debevec ter pianist Ivan Vombergar.

Mladinski pevski zbor San Justo, vodi Andrejka Selan Vombergar

Mladinski pevski zbor iz Slovenske vasi, vodi Franci Pavlič

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA — Na Inštitutu za varovanje zdravja so naredili raziskavo o zdravju Slovencev med leti 1985 in 1994. V njej so ugotovili, da je umrljivost dojenčkov vedno manjša, maternalna umrljivost pa niha. Pri umrljivosti odraslih so vzroki smrti predvsem rak, ishemične bolezni srca, rak dojke, bronhitis in astma. Umrljivost zaradi nalezljivih in parazitarnih bolezni je vedno manjša. Kar se tiče spolnih bolezni, je število primerov sifilisa, gonoreje in aidsa precej večje od zabeleženih. Kljub temu je okuženost z aidsom še v zelo zgodnjem obdobju svojega razvoja. Sladkorna bolezen predstavlja 4 odstotke obolelih med odraslim osebami, kar postavlja Slovenijo med druge evropske države. Kar se tiče pa razvad, pa je zaznati povečanje deleža nekadičev, predvsem zaradi tistih, ki so kajenje opustili. Po drugi strani je uporaba alkohola nadpovprečno visoka: računajo okoli deset litrov čistega alkohola na prebivalca na leto. Poleg tega pa se je tri četrtine vprašanih izjavilo, da so zadovoljni s svojim zdravjem.

PREDSTRUGE PRI VIDMU-DOBREPOLJE — Nekaj hiš iz te vasi je bilo poškodovanih zaradi razstreljevanja v bližnjem kamnolomu. Toča kamenja je poškodovala več streh, na steni ene je naredila luknjo z 20 cm premera, v drugi pa se je trikilogramski kamen odbil od tlaka pred garažo, razbil garažna in kletna vrata ter se šele tam ustavil. K sreči ni bilo človeških žrtev. Prebivalci Predstrug pa se že dalj časa borijo z drugimi teževami kamnoloma: veliko je hrupa, prahu je vedno dosti in hišni zidovi imajo veliko razpok. Vaščani so ob priliki zaprli dostop do kamnoloma in zahtevajo rešitev. Ni verjeti, da bi kamnolom nehali izkoriščati, ker bi to pomenilo tudi izgubo

kakih 15 prepotrebni delovnih mest.

KREDARICA — Pred planinskim domom so namestili dva tisočkilogramska bloka pohorskega tonalita, ki sestavljata panoramsko mizo. Na njej so zarisani vrhovi in kraji, ki jih je videti s tega kraja. Kamnito mizo so obdelali v Hotavljah, pred planinski dom pa jo je prepeljal policijski helikopter.

BISTRICA NAD TRŽIČEM — Proje-

ktorji Poslovnega informatorja Republike Slovenije (PIRS) so v tem kraju predstavil novo, prenovljeno izdajo na zgoščenki (CD), ki deluje v okoljih Windows 3.xx in oknih 95. Obenem so povedali, da je v mesecu juniju na Internetu (<http://www.sloknjiga.si>) prelistavalo PIRS več kot 20 tisoč uporabnikov.

VILNIUS, Litva — V Centru za sodobno umetnost so odprli razstavo štirih slovenskih kiparjev (Roman Makše, Marjetica Potrč, Luj Vodopivec in Dušan Zidar). Povabil jih je center Soros iz Vilnusa, organizirala pa sta še Soros center iz Ljubljane in slovensko ministrstvo za kulturo.

LJUBLJANA — Med poletno turistično sezono je vsak dan ob 17. uri vodič popeljal turiste izpred Magistrata na ogled slovenskega glavnega mesta. Ogled je brezplačen in poteka navadno v dveh jezikih. Julija prihaja največ angleško govorečih, zato je razlaga v angleščini in slovenščini. Avgusta so večina Italijani in angleščino zamenja italijanščina. Med 1. oktobrom in 31. majem pa so brezplačni ogledi Ljubljani le ob nedeljah ob 11., tudi izpred Magistrata.

LJUBLJANA — Jaka Čop je prehodil gore v Sloveniji in pripravil veliko knjig z njihovimi slikami. Zdaj - ob petinosemdesetletnici - mu je predsednik Kučan izročil častni znak svobode Republike Slovenije, pred tem pa je dobil tudi Prešernovo nagrado in zlato plaketo Foto zveze Slovenije. Verjetno pa je najbolj vesel, ko otrokom pripoveduje planinske zgodbe in jim s slikami razkriva kraljestvo Zlatoroga.

Osebnosti

Krst: V cerkvi Marije Pomagaj je bil v soboto, 31. avgusta, krščen **Martin Aleksander Marolt**, sin Pavla in ge. Lilijane roj. Bohinc; botra sta bila Miguel Angel Montañez in gdč. Olga Bohinc. Čestitamo!

Smrti: umrl je v Villa Devoto Ricardo Antonič (61), v Slovenski vasi **Izidor Komel** (84) pa v Bariločah sta 1. septembra umrla **Stojan Vodopivec** (72) in **Meta Erna Sturmer por. Južina**. Naj počivajo v miru!

VZOREC ZAHTEVE ZA VPIS V VOLILNI IMENIK

Ime in priimek _____

Naslov _____

REPUBLIŠKA VOLILNA KOMISIJA

Resljeva 14, 1000 Ljubljana

Datum

ZADEVA: ZAHTEVA ZA VPIS V VOLILNI IMENIK

Podpisani(a), rojen(a) v stanujoč(a) na zgoraj navedenem naslovu, zahtevam, da me vpišete v volilni imenik.

Moje zadnje prebivališče v Sloveniji je bilo (naslov: če ga niste imeli, vpišite zadnje prebivališče svojih staršev; če ga ne poznate, vpišite okraj (ali vas ali mesto), v katerem želite glasovati)

..... podpis

Priloga: Dokaz o državljanstvu

(Zahtevi priložite eno od navedenih stvari:

- serijska številka slovenskega ali jugoslovanskega potnega lista
 - kopija potrdila o državljanstvu ali odločbe o pridobitvi ali ugotovitvi državljanstva Republika Slovenije
 - kopija izpiska iz rojstne matične knjige
 - kakršnakoli druga listina, v kateri je navedeno državljanstvo Republike Slovenije. (Pošljete lahko kakršenkoli dokument, seveda v kopiji, ki ga še posedujete. To so lahko spričevala, poročni listi, skratka kakršenkoli dokument, ki ga še imate. Če nimate nobenega od teh dokumentov, navedite osebo v Sloveniji (z imenom, priimkom in naslovom), ki bo lahko potrdila vašo istovetnost)
- Poročene ženske naj priložijo tudi kopijo poročnega lista (po možnosti overjeno) in v zahtevo vpišejo tudi deklarični priimek).

SLOVENC V ARGENTINI

26. Mladinski dan v Slomškovem domu

Nedelja, 11. avgusta je bil praznik mladine v Slomškovem domu z geslom: Iz roda v rod gre naša pot! Dekleta in fantje, združeni v odsekih SDO in SFZ so pripravili bogat športni in kulturni program, otroci pa so slavili to nedeljo otroški dan in v ta namen je odbor staršev slovenske šole pripravil družinsko kosilo.

Po dviganju zastav ob zvokih obeh himen je bila najprej slovenska služba božja ob ubranem petju mladine, ki jo je daroval delegat Jože Škrbec, ki je mladini namenil tudi nagovor med mašo. Čez dan se je razvil turnir v odbojki, kjer so sodelovali vsi odseki SDO in SFZ iz Velikega Buenos Airesa. Pri dekletih so odnesle prvo mesto dekleta iz Slomškovega doma, pri fantih pa moštvo iz Slovenske pristave v Castelarju.

V večernih urah pa so številni mladi in starejši povsem napolnili veliko dvorano Slomškovega doma. V imenu mladine je predsednica Marjana Grabnar naslovila na vse navzoče, posebno pa še na mladino nekaj bogatih misli. Predvsem je poudarila, da je današnji mladinski dan, sad trdega dela skupine mladih, ki so skozi več mesecev pripravljali v športu in za odrsko predstavo. Čimveč nas bo sodelovalo v mladinski organizaciji, več bomo ustvarili tudi še v bodoče. Kot krona večera pa je bila predstava komedije „Glavni dobitnik“.

Komedijo v treh dejanjih je Fran Lipar napisal v času med obema vojnoma in je bila mnogo igrana na slovenskih prosvetnih odrih. Avtor se v smešnih situacijah ponorčuje iz splošnočloveških razvad in sla-

bosti, gledalcem pa pripravi predvsem urico in pol sproščene razvedrila. Režiser lic. Stanko Jerebič je uspel s skupino mladih pripraviti res prijetno predstavo. V komediji so nastopali: Lojze Rezelj ml. (Boštjan Brvar, profesor v pokoju), Andrejka Vombergar Štrfček (njegova žena), Marcel Brula (Branko, njen sin, tehnik), Aleks Kastelic (Simon Kocjančič, krojač), Marjana Žakelj (Agata, njegova žena), Klavdij Selan (Vladimir Babič, bančni ravnatelj), Aleksandra Omahna (Marica, njegova hči, visokošolka), Veronika Vombergar (Marjeta, Brvarjeva sestrična, branjevka), Aleks Cestnik (Krištof, Brvarjev daljnji sorodnik s kmetov), Nežka Štefe (Ančka, služi pri Brvarjevih). Vsi nastopajoči so dobro odigrali svoje vloge, saj so nekateri nastopali že večkrat tudi v zahtevnejših vlogah, kar vsi pa v otroškim in mladinskih igrah, ki jih pripravljajo naše šole. Pridružujemo pa se mnenju mnogih, da je Veronika Vombergar svojo vlogo branjevke zares posrečeno podala. Navdušeni gledalci niso štedili s pohvalo in so režiserja in vse igralce nagradili z bučnim aplavzom. Pri predstavi so še sodelovali: Stane Snój (scena), Štefan Godec in Bogdan Magister (razsvetljava), Maks Borštnik (maske), Mojca Vombergar in Sonja Avguštin (šepetalki) in Irena Žužek (oprema programa).

Po predstavi se je v spodnjih prostorih Doma razvil družabni del prireditve, kjer je za ples in zabavo igral orkester Rock & Polka.

J.T.

SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI

z veseljem sporočamo,

da bo prišel med nas na štiridnevni obisk

prof. LOJZE PETERLE,

predsednik demokratične vlade, ki je izvedla proces slovenske osamosvojitve.

Program obiska v Buenos Airesu:

- sobota 14. septembra: prihod na Ezeizo ob 7.20 uri
- nedelja 15. septembra: pozdrav na Slovenskem dnevu
- ponedeljek 16. septembra: predavanje v Slovenski hiši ob 20. uri
- torek 17. septembra: srečanje z rojaki ob pogrjnimi mizi ob 20. uri
- sreda 18. septembra: odhod

Obisk rojakov v Mendosi in podrobnosti programa bomo objavili v prihodnji številki.

Odbor SKD

območje Argentina in Južna Amerika

SKD

obvešča vse Slovence v Argentini, da je za volitve poslancev v Državni zbor Republike Slovenije potrebno predložiti Republiški volilni komisiji zahtevo za vpis v volilni imenik.

Kar gre rok za vpis h koncu, bo SKD po svojih krajevnih odbornikih razdelila zadevne obrazce, in jih izpolnjene poslala omenjeni komisiji.

Pozivamo vse rojake, da svojo volilno pravico dosledno uveljavijo.

Odbor SKD

območje Argentina in Južna Amerika

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265
Letalske karte, rezervacija hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

VAŽNO OBVESTILO

SDS (Socialdemokrati Slovenije) v Argentini sporočamo vsem Slovencem, kjerkoli žive, da se lahko z mnjenji, nasveti in kritikami obrnejo na: SDS v Argentini C.C. 64, 1641 Acasuso, Rep. Argentina.

Tel.: (541) 747 - 0403 -
Fax. Tel.: (541) 258 - 8952

MLADINSKI PEVSKI ZBOR SAN JUSTO

praznuje letos svojo
25-LETNICO
Slavnostni koncert

bo izvajal v soboto, 21. septembra, ob 20.30 uri v Našem domu San Justo.
Po koncertu vsi vabljeni na napitnico!

Sporočamo žalostno vest, da nas je v nedeljo, 1. septembra zapustil naš mož, oče in brat gospod

Stojan Vodopivec

Pokopan je bil na pokopališče Valle de descanso v Bariločah.
Spominjajmo se ga v molitvah.

Žalujoči: žena Branka Galar
hči Norma in mož Saverio Dedini
sestra Branka por. Nosan v Sloveniji

Bariloče, Buenos Aires, Ljubljana

SDO

SFZ

XXXV. MLADINSKI DAN V SAN JUSTU

bo v nedeljo, 8. septembra

- ob 8.00 sv. maša v stolnici
- ob 9.15 zajtrk in pričetek tekmovanj
- ob 13.00 skupno kosilo
- ob 19.30 kulturni program - nato prosta zabava s sodelovanjem Rock & Polka

Vsi prisrčno vabljeni!

**NAŠA ŽELJA JE,
DA NAS VEDNO NAJDETE**

SLOGA vam je na uslugo vsak dan, od ponedeljka do petka, brez odmora, od 10. do 19. ure, osebno, po telefonu ali po faksu!

656-6565 (nova, samo za vas)

656-6244 * 654-6438 * 658-6574

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

**Slovenska kulturna akcija
Veselka Šorli Puc:****VITRAL — UMETNOST BARVNIH OKEN**

predavanje z diapozitivi

Petek, 13. septembra 1996 ob 20. uri v Slovenski hiši, R. L. Falcón 4158

**Slovenska kulturna akcija
prof. Matjaž Puc:****STRATEGIJA VRAČANJA V SLOVENIJO**

Petek, 20. septembra 1996 ob 20. uri v Slovenski hiši, R. L. Falcón 4158

4. septembra 1996 bo preteklo 50 let,

kar je padel v Ljubljani pod streli komunističnih kronikov

ustanovitelj in vrhovni poveljnik slovenske domobranske vojske

General Leon Rupnik

Preživeli domobranci in ostali rojaki, ki se zavedamo veličine njegovega dela in žrtve, se bomo zbrali k spominski maši in žalni proslavi v nedeljo, 8. septembra, ob 11. uri v Rožmanovem domu.

Po sporedu bo prijateljsko srečanje s skupnim kosilom, kramljanjem in prepevanjem domobranskih pesmi.

Vabljeni vsi soborci in ostali rojaki z družinami!

PESEM BRATE DRUŽI

V nedeljo, 15. septembra v Slomškovem domu
41. SLOVENSKI DAN
35. obletnica SLOMŠKOVEGA DOMA

10.45 uri dviganje zastav
11.00 uri sv. maša
12.30 uri akademija ob 35. obletnici Slomškovega doma
13.00 uri kosilo
16.00 uri kulturni program, posvečen slovenski pesmi
pozdrav: predsednik Slomškovega doma g. Marjan Loboda ml.
predsednik Zedinjene Slovenije g. Marjan Loboda
slavnostni govor: lic. Marjan Schiffrer
nastopijo: skupina „ARS Musicalis“, slovenski pevski zbor Gallus, moški zbor Gallus, mladinski pevski zbor San Justo, otroci slovenskih osnovnih šol, skupina: Cvetka Kopač, Ani Rode, Luka, Matija in Matevž Debevec, prof. Ivan Vombergar, orkester Rock & Polka.

Nakaznice za kosilo \$ 10 za odrasle, \$ 5 za otroke na voljo po slovenskih domovih, v dušnopastirski pisarni in v Slogi, do srede, 11. septembra; možnost plačevanja članarine Zedinjene Slovenije in naročnin Svobodne Slovenije in Duhovnega življenja. Na voljo tudi slovenske knjige.

SLOVENSKI DAN: dan srečanja s prijatelji ob štantih naših domov.

Za dobro voljo in ples poskrbi Slovenski instrumentalni ansambel.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentin B. Debeljak
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

SOBOTA, 7. septembra:

Slovenski srednješolski tečaj v Slovenski hiši.

Dan ZSMŽ s pričetkom ob 18.30 v Slovenski hiši.

Mladinski dan v San Justo.

ČETRTEK, 12. septembra:
Seja upravnega sveta Zedinjene Slovenije

PETEK, 13. septembra:

SKA: Veselka Šorli Puc: Vitral - umetnost barvnih oken, ob 20. uri v Slov. hiši.

ČETRTEK, 19. septembra:

Sanmartinska Zveza žena mati bo imela ob 18.30 svoj redni sestanek.

PETEK, 20. septembra:

SKA: prof. Matjaž Puc: Strategija vračanja v Slovenijo, ob 20. uri v Slov. hiši.